

Od předchozího školního roku se účinná spolupráce učitele a asistenta pedagoga prohloubila. Celkem v 97,6 % byla kooperace asistenta pedagoga s vyučujícím v průběhu vzdělávání vyhodnocena jako účinná, téměř v 93 % spolupracovali asistenti pedagoga s učitelem při přípravě na vzdělávání, domluvě strategií a postupů a v 88 % se asistenti pedagoga podíleli na vyhodnocování výsledků při vzdělávání.

K situacím tlumícím učení dětí se SVP i nadaných docházelo spíše výjimečně. Zpravidla k nim docházelo v důsledku nedostatečného využívání poznatků pedagogické diagnostiky při plánování a realizaci vzdělávací nabídky, která by zohledňovala podpůrná opatření v oblastech, ve kterých dítě selhává nebo naopak projevuje nadání. Podmínky pro individualizaci vzdělávání negativně ovlivňovalo chybějící souběžné působení dvou učitelů ve třídě.

Ve svých zjištěních ČŠI vyhodnotila v 75 % podporu nadaných dětí jako vhodnou. Ve velké většině tuto podporu školy řešily nabídkou nadstandardních aktivit či diferenciací nároků v oblasti, ve které se nadání projevuje. Až na výjimky však nešlo o systematickou, ale spíše intuitivní podporu. Toto dokládá i skutečnost, že dalšího vzdělávání zaměřeného na nadané děti se zúčastnilo pouze 6 pedagogů z celkového počtu 2 275 hospitovaných pedagogů.

Ve 40 % navštívených škol bylo vzděláváno nejméně jedno dítě s OMJ. Nejčastěji se jednalo o děti, které rozumí česky jen částečně a dorozumívají se česky zatím s obtížemi (27 %), dále o děti, které v běžných situacích rozumí i mluví česky, ale nedostatečná znalost českého jazyka negativně ovlivňuje vzdělávání (22,4 %), a nejmenší skupinu tvořily děti, které prakticky češtině vůbec nerozumí (11,6 %).

Učení dětí s OMJ podporovala efektivně prováděná pedagogická diagnostika (dobrá znalost dítěte) a zajištěná individuální podpora. Dále uplatňování názornosti a vizualizace, cíleného rozšiřování slovní zásoby, kontrola porozumění zadanému pokynu a v neposlední řadě efektivní spolupráce se zákonnými zástupci. Trend ve vzdělávání dětí s OMJ se postupně zlepšuje, školy častěji využívají specifických nabídek věnujících se této problematice (nadace, vzdělávací instituce).

Efektivní vzdělávání dětí s OMJ naopak omezovaly vysoké počty dětí ve třídách, lhostejný či formální přístup pedagogů pramenící z přetrvávající nedostatečné orientace v problematice vzdělávání těchto dětí.

Dle vyjádření ředitelů 92 % z nich spolupracuje se spádovou pedagogicko-psychologickou poradnou (dále „PPP“).

TABULKA 23 | Spolupráce školy se spádovou pedagogicko-psychologickou poradnou – podíl škol (v %)

Oblasti spolupráce	Podíl
Posuzování školní zralosti	85,4
Nadané a mimořádně nadané děti	15,6
Děti z odlišného kulturního prostřední nebo jiných životních podmínek	16,2
Děti cizinci	17,0
Děti s obtížemi v učení	54,3
Děti s výchovnými problémy	47,5
Děti znevýhodněné dle § 16 odst. 9 ŠZ	30,1
Jiné	3,2

Téměř 99 % ředitelů hodnotí spolupráci se spádovou PPP jako vstřícnou vůči jejich potřebám, o podpůrných opatřeních, která děti potřebují, mohou s touto poradnou jednat. Téměř 75 % dotázaných ředitelů spolupracuje současně s jedním nebo několika speciálně pedagogickými centry (dále „SPC“).

TABULKA 24 | Oblasti spolupráce školy se školskými poradenskými zařízeními – podíl škol (v %)

Oblasti spolupráce	Podíl
Vady řeči	27,4
Mentálně postižené děti	13,1
S více vadami	12,9
S PAS	11,3
Sluchově postižené děti	2,4
Tělesně postižené děti	2,4
S jiným zdravotním postižením	2,0
Zrakově postižené děti	2,0
Jiné děti	1,0

Vysoké procento ředitelů velmi pozitivně hodnotí spolupráci se SPC, ředitelé oceňují zejména jejich metodickou pomoc a podporu při práci s dětmi s potřebou podpůrných opatření. Bezproblémovou spolupráci se školskými poradenskými zařízeními omezují dlouhé čekací doby na vyšetření a jejich přetíženost. Pro kvalitní práci s dětmi se SVP vnímá